

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

BOUCHIKHI-AVSLØRINGEN

Hebraisk et mulig drapsspor

✓ **dette er saken...**

Den 21. juli i 1973 drepte israelske agenter marokkaneren Ahmed Bouchikhi på gata i Lillehammer. De forvekslet nemlig han med en av lederne i den palestinske terrororgani-

sasjonen Svart September. Helt siden drapet har det vært rykter og påstander om at nordmenn aktivt hjalp drapsmennene, men hittil har det aldri blitt bevist. Vitneutsagnet fra Synnøve Gaustad om at en norskaltende og norsk utseende kar var sammen med Mossad-agenter i Hamar på drapsdagen, kan endre på det.

HAMAR: Den mystiske nordmannen som skal ha opptrådd sammen med flere Mossad-agenter i Hamar i 1973, er et mulig spor å følge for å fakke flere av dem som deltok i drapet på Ahmed Bouchikhi. Vedkommende snakket nemlig hebraisk, og det gjorde ytterst få nordmenn da.

HA: ROLF BERNTSEN

– Jeg begynte å undervise ved det daværende Semittisk institutt ved Universitetet i Oslo i 1966. Da hadde vi fire-fem studenter om gangen, og hvert år tok cirka tre eksamen, opplyser tidligere professor ved instituttet, Ebbe Knudsen til HA.

STUDERTE I ISRAEL

Fra rundt 1970 var det vanlig at Semittisk institutt anbefalte folk som var interessert i hebraisk, å studere ved Hebrew University i Israel. Den muligheten benyttet også enkelte seg av. Blant annet tok de sommerkurs ved det israelske universitetet.

Ved det nåværende Institutt for østeuropeiske og orientalske studier ved Universitetet i Oslo får HA opplyst at det i tillegg til å studere ved Hebrew University var og er vanlig at norske studenter i hebraisk reiser til Israel for å praktisere språket.

MOSSAD-REGISTER

Teoretisk sett er det godt mulig at den israelske etterretningsorganisasjonen Mossad, som drepte Bouchikhi, kan ha vervet en hebraisk-talende nordmann til å del-

ta i oppdraget. Så langt er det bare teori, men det er kjent at Mossad har og hadde et stort og godt verdensomfattende register over jøder og andre som kan tenkes å ville tjene Israels sak. Nordmenn som behersker hebraisk, vil naturligvis høre hjemme i et slikt register.

LEDETRÅD

Den hebraisk-snakkende nordmannen kan bli en ledetråd etter at Synnøve Gaustad i HA tirsdag fortalte at hun samme dagen som Bouchikhi ble drept, pratet med en mann som kunne både norsk og et språk som Gaustad antar var hebraisk.

Gaustad kunne da en del engelsk, tysk og russisk, og hun fastlår at det fremmede språket ikke lignet på noe av det.

SÅ NORSK UT

Den ukjente nordmannen ledsaget flere utlendinger som oppsøkte butikken til Hansen & Dysvik i Hamar, der Gaustad var ekspeditør. Mannen så ifølge henne norsk ut og han snakket perfekt norsk helt uten noe utenlandsk tonenfall. Derimot pratet han et fremmedt språk med to følgesvenner, som Gaustad etter drapet



PRATET HEBRAISK: Synnøve Gaustad er overbevist om at en hebraisk-talende nordmann ledsaget Mossad-agentene som hun mener hun solgte gardiner til samme dagen som Ahmed Bouchikhi ble drept i 1973.

FOTO: KJELL O. ERIKSEN

gjekjente på bilder som Sylvia Rafael og Dan Ærbel. De to ble senere dømt som medskyldig i drapet. Alt i alt antar derfor Gaustad at det fremmede språket var nettopp hebraisk.

BLIR AVHØRT

Folk fra Kriminalpolitisen (Kripos) skal i dag, onsdag, avhøre Gaustad om det hun opplevde for snart 24 år siden. Det skjer etter at hun i helga fortalte flere me-

dia om episoden, og etter at hun tipset Kripos om den for over tre år siden. I det avhøret kommer den mystiske og ukjente nordmannen til å bli et hovedemne.

Uvisst om Rafael kunne hebraisk

HAMAR: – Det er uvisst om Sylvia Rafael og Dan Ærbel behersket hebraisk, sier Håkon Wiker til HA. Han var aktor i saken mot de to Mossad-agentene, og som statsadvokat fulgte han etterforskningen av drapet på Bouchikhi nøye.

Spørsmålet om Rafael og Ærbel kunne hebraisk, er interessant fordi Synnøve Gaustad har fortalt at hun solgte gardiner til de to agentene samme dagen som drapet ble begått i 1973. En nordmann som da var sammen med de to i butikken til Hansen & Dysvik, snakket til dem på et språk som Gaustad antar var hebraisk.

– Jeg vet ikke om Sylvia Rafael behersket hebraisk. Så

vidt jeg husker, kom det aldri fram verken i etterforskningen av saken eller under rettsaken. Derimot vet jeg at Rafael er fra Sør-Afrika, og at hun i 1973 pratet engelsk, tysk og fransk.

– Jeg hørte heller aldri om at Dan Ærbel kunne hebraisk, men jeg kan sjølsagt ikke utelukke at han likevel gjorde det, framholder tidligere statsadvokat Håkon Wiker. Noen hebraisk-talende

nordmann i Bouchikhi-saken har Wiker aldri hørt om før nå. Han uttalte i HA tirsdag at om en nordmann den 21. juli i 1973 hjalp Mossad-agenter med å kjøpe gardiner i Hamar, så måtte det være en de tilfeldig traff der. Wiker vedgår nå at hvis den nordmannen virkelig snakket hebraisk, så er den antakelsen feil.

Ut over dette vil han ikke kommentere spørsmålet, fordi det bare vil bli å spekulere.

Bouchikhi-brev på vandring

HAMAR: En henvendelse fra Hamar-kvinnen Synnøve Gaustad til justisminister Gerd-Liv Valla om Bouchikhi-saken er ikke blitt behandlet i samsvar med regelverket for journalføring av brev i Justisdepartementet.

Brevet, der Hamar-kvinnen redegjør for manglende respons på et vitneutsagn hun mener kan være av verdi i etterforskningen av drapet på Ahmed Bouchikhi i 1973, er datert 26. april 1997. Mens brevet normalt skulle vært journalført ved mottakelsen, ble det i stedet utstyrt med et «midlertidig journalnummer» sendt fra kontor til kontor i Justisdepartementet. Det ble ikke journalført før 18.

juni – direkte foranlediget av at NTB for annen gang hadde etterspurt det og fått igangsatt leting etter det.

Ordningen med «midlertidig journalnummer» blir hos Sivilombudsmannen karakterisert som en underlig og uvanlig praksis i forvaltningen. Først tirsdag denne uka ble postjournalen for 18. juni lagt ut for offentlig innsyn i Regjeringskvartalet.

Arkivleder Thor Kristof-

fersen beklager at brevet ikke ble journalført etter vanlig praksis. Etter det NTB forstår ble brevet fra Synnøve Gaustad sendt direkte til den politiske ledelsen i departementet og derfra sendt videre til politivdelingen – uten at det i mellomtiden var blitt registrert og gitt mulighet for innsyn i henhold til den praksis som Justisdepartementet selv har nedfelt. (NTB)